

Kirurgia Orokorreko Eskuliburua

Aitor De la Quintana Basarrate¹, Aingeru Sarriugarte Lasarte¹ eta Leire Agirre Etxabe¹, Alberto Loizate Totorikaguena², Iker Bengoetxea Peña², Izaskun Del Hoyo Aretxabala², Eider Etxebarria Beitia², Lorena Hierro-Olabarria Salgado², Saioa Leturio Fernández², Patricia Pérez de Villarreal Amilburu².

¹(UPV/EHU), Gurutzetako Unibertsitate Ospitaleko Kirurgia Orokorreko Zerbitzua. OSI EE Cruces.

²(UPV/EHU), Basurtuko Unibertsitate Ospitaleko Kirurgia Orokorreko Zerbitzua. OSI Bilbao-Basurto.

aitor.quintanadelabasarrate@osakidetza.eus

Laburpena

Mundu osoko medikuntzako ikasleek erronka handiari heltzen diote ogibide hau aukeratzean. Bide luze eta zaila da, ahalegin handia eskatzen duena. Gainera, ikasle euskaldunon bideak oztopo gehiago ditu gure hizkuntzan eskuragarri dauden ikasmaterialen urritasunagatik. EHUKo kirurgiako irakasle lanetan urteetan garatutako esperientziarekin, oinarrizko kirurgiako liburu baten beharraz ohartu ginen. Hurrengo helburuak ditugu jomugan: alde batetik, unibertsitatean ikasgaiak azaltzeko orduan sortutako zalantzak argituz ikasketa-prozesua erraztea, eta, bestetik, eguneroko lanean erabiltzen dugun hizkera medikoa zehaztea eta bateratzea.

1. Sarrera

Nahiz eta azken hamarkadan aurrerapauso handia eman den ikasturte prekliniko gehiago euskaraz garatzeko orduan, ikasleei unibertsitate-ospitaleetara iristen direnean, nabarmen murrizten zaizkie gure hizkuntzan eskainitako ikasgaien zerrenda. Azken urte hauetan, Basurto eta Gurutzeta Ospitaleetako irakasleok, erronkari eutsiz, laugarren mailako kirurgia-ikastaroari egokitutako klase magistral guztiak euskaraz ematea lortu dugu. Bide horretan, kirurgiari buruz ikasleentzako oinarrizko euskarazko testurik ez zegoela konturatu ginen, eta lanari ekin genion. Horrez gain, erabiltzen, eta batzuetan sortzen, ari ginen terminologiaren eta horren zulentasunaren inguruko zalantza ugari izan genituen. Horregatik, liburu honen sorrera beharrezkoa iruditu zaigu, guretzat eta, batik bat, etorkizunean ikasle eta irakasle izango direnei begira. Helburu horrekin, EHUK eskainitako Aitzinatu programako hizkuntza-prestakuntza eta aholkularitza ikastaroan parte hartu genuen, kalitatezko materialak ekoizten trebatzeko. Bertan eskuliburua idazteko behar genituen gaitasunak lortu genituen ikasturte osoan zehar. Ikasitakoaz baliatuz, hizkuntza teknikoak egoki erabili dugu, eta batez ere, idazteko era zehatz eta irakurterazena aukeratu dugu, ulergarritasunaren mesederako.

2. Deskribapen orokorra

Hiru zutabetan oinarritzen da kirurgialarion jarduna: kirurgian, ikerkuntzan eta irakaskuntzan. Hiruretan bideratzaile izan daiteke gure hizkuntza eta hiru asmo horiekin sortu dugu liburu hau.

Alde batetik, Kirurgia Orokorra medikuntzaren alor zabalenetarikoa izanik, ugariak dira lortu behar diren ezagutzak eta menderatu beharreko giza gorputzaren anatomiaren zoko-mokoak. Inbasio txikiko tekniken eta sare sozialen agerpenarekin gainera, garapen ikaragarria izan du espezialitateak. Hau guztia kontuan izanik, ezaugarri batzuk izan behar ditu kirurgialariak gaur egun: berritzailea, zulentasunik galdu gabe, eta dotorea, zehaztasunik galdu gabe. Gure ospitaleetako ebakuntza-geletan gero eta sarriago egiten dugu euskaraz egunerokotasunaz, eta kirurgiaz ere gure hizkuntzan

A. Loizate Totorikaguena, I. Bengoetxea Peña, I. Del Hoyo Aretxabala, E. Etxebarria Beitia, L. Hierro-Olabarria Salgado, S. Leturio Fernández eta P. Pérez de Villarreal Amilburu.

zehatzago mintza gaitzen lagungarri izan dadila liburu hau. Etorkizuneko kirurgilariek opera gaitzaten zuzen, zehatz eta euskaraz.

Bestetik, etengabeko garapen honetan, ezinbesteko helburu izan behar dugu ikerketaren konpromisoa mantentzea. Ez dugu burutik kendu behar, nahiz eta lanbidearen jatorrian barberu izan ginen, gaur egun zientzialariak garela. Ondorioz, medikuntzaren eta kirurgiaren etengabeko garapenean eta prestakuntzan egiten ditugun berrikuntzen eta lortzen ditugun emaitza on eta txarren hedapena bermatu behar dugu. Ahaldundu gaitzen zientzietan euskaraz.

Azkenik, irakaskuntza, ikasgeletatik kanporatu gabe, ebakuntza gelara eta ohe parera eramateko asmoa bultzatu nahi izan dugu liburu honen bidez, ikasketan lagunduz eta ikaskuntza parte-hartzaileagoa bultzatuz. Izan zirelako eta garen moduan sor ditzagun mediku euskaldunak.

Lehenengo liburu honetan Kirurgiaren orokortasunak eta Kirurgia orokorra eta digestio-aparatukoaren espezialitateari dagozkion gairik garrantzitsuenak jorratu dira. Horrela, sabel hormaren patologia kirurgikoa, kirurgia esofagogastrikoa, heste mehar eta lodiaren gaixotasun kirurgikoak eta sindrome kirurgiko garrantzitsuenak landu dira. Gai bakoitzak, patologia ulertu ahal izateko beharrezkoa den anatomia kirurgikoaren azalpena, gaixotasunaren deskribapena eta batez ere tratamendu kirurgikoaren garapena dauka.

Ezin izan dugu lehenengo atal honetan kirurgia orokor osoa garatu. Hala ere, lantzen ari garen bigarren atal batean emango zaio jarraipena hasi berri dugun bide honi, eta bertan jorratuko dira kirurgia endokrinoa, kirurgia hepatobiliopankreatikoa, neurokirurgia, kirurgia baskularra eta kirurgia torazikoa.

Eskuliburu hau egin eta argitaratzeak lan handia eman digu partaide garen guztiontzat baina, hala ere, ilusio handiz egin dugun proiektua izan da. Denbora asko eskatu digu eta horregatik eskerrak eman nahi dizkiegu batez ere gure familia eta lankideei lapurtutako denbora guztiagatik. Bestalde, eskertu nahi genituzke Osakidetza eta Euskal Herriko Unibertsitatea hau guztia ahalbidetzeagatik. Amaitzeko, ezin ahaztu gure ikasleak. Lan hau haiei eskaini nahi diegu, etorkizuneko mediku berriak izango direnei. Espero dugu gure ekarpen hau lagungarri izatea ikasketa- eta formakuntza-prozesuetan gure hizkuntza oinarri izanik.

4. Informazio gehiago

Izenburua: Kirurgia orokorreko eskuliburua EHU/UPV. Unibertsitateko eskuliburuak.

Gaia: Medikuntza; Kirurgia

Orrialdeak: 528

Edizio data: 2020

ISBN/ISSN: 978-84-1319-176-8

Hizkuntza: Euskara